

POSTANOWIENIE

9 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Zawistowski

na posiedzeniu niejawnym 9 sierpnia 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie
w sprawie z powództwa O. spółki akcyjnej w P. poprzednio P. spółki akcyjnej w P.
przeciwko A.1 spółce z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowej w J.,
A.2 spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w J. i J.S.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej O. spółki akcyjnej w P.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z 4 marca 2022 r., I AGa 115/21,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

**2. zasądza od powoda na rzecz pozwanych A.1 spółki z o.o.
oraz A.2 spółki z o.o. spółki komandytowej kwoty po 5400 zł z
odsetkami ustawowymi w razie opóźnienia rozpoczynającego
bieg po upływie tygodnia od dnia doręczenia postanowienia
odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z brzmieniem art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w następujących wypadkach:

- w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
- istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
- zachodzi nieważność postępowania,
- skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa.

Skarga kasacyjna powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 4 marca 2022 r. r. zawiera wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania z powołaniem się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. Analiza wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienia prowadzi jednakże do stwierdzenia, że wskazana przez skarżącego podstawa przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzi. Brak jest także podstaw by przyjąć, że w sprawie miała miejsce nieważność postępowania.

Powoływanie się przez skarżącego na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga odpowiedniego sformułowania tego zagadnienia, wskazania przepisów prawa, na których tle zagadnienie się wyłoniło oraz przedstawienia argumentacji jurystycznej uzasadniającej możliwość rozbieżnych ocen prawnych oraz istotności tego zagadnienia. Rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego o znaczeniu uniwersalnym, musi mieć jednocześnie także znaczenie dla sposobu rozstrzygnięcia sprawy, w której zagadnienie powstało.

Argumentacja prawna powołana przez skarżącego w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz przedmiot przedstawionego zagadnienia dotyczącego kwestii

„1. czy w przypadku wykonania przez dłużnika zobowiązania z opóźnieniem, kara umowna zastrzeżona za opóźnienie w wykonaniu tego zobowiązania powinna spełniać wyłącznie funkcję kompensacyjną, bez uwzględnienia innych funkcji kary umownej, w szczególności funkcji represyjnej i funkcji stymulującej kary umownej?

2. czy w przypadku, gdy kara umowna za opóźnienie w wykonaniu zobowiązania została ustanowiona w taki sposób, że jest ona zróżnicowana od stopnia niewykonania zobowiązania i nie została ustalona w stałej wysokości bez względu na zakres uchybień dłużnika, dłużnik który wykonał zobowiązanie z opóźnieniem może powoływać się na wykonanie zobowiązania w znacznej części jako przesłankę miarkowania kary umownej?

3. jakie kryteria należy wziąć pod uwagę w celu zachowania równowagi pomiędzy wysokością wynagrodzenia umownego, a wysokością kary umownej i w konsekwencji jaka procentowa wysokość kary umownej za każdy dzień zwłoki / opóźnienia w stosunku do umówionego wynagrodzenia jest właściwa w celu zachowania równowagi pomiędzy wysokością wynagrodzenia umownego, a wysokością kary umownej?

4. czy w przypadku miarkowania kary umownej w ramach przesłanki rażącego wygórowania kary umownej ocenę należy dokonywać biorąc pod uwagę wyłącznie wybrane kryteria, tj. istnienie szkody oraz jej rozmiar, a także stosunek wysokości kary umownej do kwoty ustalonego w umowie wynagrodzenia lub wartości nieterminowo spełnionego świadczenia, czy ocenę należy dokonywać biorąc pod uwagę obligatoryjnie całokształt okoliczności sprawy, tj. uwzględniając wysokość powstałej szkody, przedmiot umowy, okoliczności, na jakie kara umowna została zastrzeżona, cel kary umownej, sposób ukształtowania kary umownej, okoliczności, w jakich doszło do sytuacji uzasadniającej naliczenia kary, wagę i zakres nienależytego wykonania umowy?

5. czy w przypadku, gdy opłata sądowa od środka zaskarżenia przekracza 100 zł i została uiszczona opłata sądowa od środka zaskarżenia w pełnej

wysokości, tj. bez pomniejszenia opłaty sądowej od środka zaskarżenia o kwotę 100 zł uiszczoną od wniosku o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem, nadpłata opłaty sądowej od środka zaskarżenia w wysokości 100 zł nie podlega zwrotowi z uwagi na brzmienie art. 25b ust. 2 u.k.s.c. wskazujące, że ewentualna nadwyżka nie podlega zwrotowi?”,

nie pozwala zaś przyjąć, aby zagadnienia te mogły – z punktu widzenia okoliczności rozstrzyganej sprawy – być uznane za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Zagadnienia dotyczące instytucji kary umownej i miarkowania kary umownej zostały poza tym dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowej judykaturze Sądu Najwyższego. Nie istnieje zaś potrzeba wykładni przepisów prawa ani nie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy na ten temat wyraził już swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu.

Z tych względów w przedmiocie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania orzeczono jak w treści postanowienia (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

Sp

[ł.n]